

6.1 Teknik og Miljøsekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
09.00.00-P35-1-16

Ref.: Inger Taylor
Direkte tlf. 97 11 36 12
intay@mariagerfjord.dk
Dato: 10. januar 2017

Referat af Grønt Råd møde

Torsdag den 15. december 2016 kl. 14-17

Kl. 14-15 Rundvisning hos Aage Vestergaard Larsen, Klostermarken 3, Mariager Herefter møde i mødelokale 4, Rådhuset, Fjordgade 5, Mariager

Til stede: Thorkild Lund (TL), Mogens Kassner (MK), Finn Frandsen (FF), Ole Guldborg (OG), Kjeld Lundager Jørgensen (KLJ), Lars Henning Jensen (LHJ), Per Edgar Jørgensen (PEJ), Uffe Westerberg (UW), Morten Schnack (MS) og Inger Taylor (IT). Afbud: Per S. Sørensen (PSS), Per Nielsen (PN), Torben Ladefoged (TL), Torben Sommer Larsen (TSL), Jørgen Ussing (JU).

1. Rundvisning hos Aage Vestergaard Larsen, Mariager

Direktør Franz Cuculiza bød velkommen og viste rundt på fabrikken, som jo vandt Mariagerfjord Miljøpris 2016. Bagefter bød virksomheden på kaffe og småkager og svarede på spørgsmål. Det var en rigtig spændende oplevelse.

2. Velkomst og gensidig orientering

IT bød velkommen – med særlig velkommen til Per Edgar Jørgensen, der har afløst Per Rytter Andersen som repræsentant fra Landdistriktsrådet og til biolog Rasmus Fuglsang Frederiksen som oplægsholder om biodiversitetsstrategi. Der blev byttet rundt på dagsordenen, så Rasmus startede med oplæg. Endvidere havde arbejdsgruppen om primitiv overnatning bedt om at få et punkt på dagsordenen. Gensidig orientering blev udskudt.

3. Biodiversitetsstrategi

Biolog Rasmus Fuglsang Frederiksen fortalte om arbejdet med en biodiversitetsstrategi for Mariagerfjord Kommune med udgangspunkt i tankerne om biodiversitet i naturafdelingen. Håbet er, at Grønt Råd kan bruges til at hjælpe med at samle information sammen og være en del af brugerinddragelsen.

Efter Grønt Råds temamøde med Udvalget for Teknik og Miljø (UTM) i marts 2016, hvor Morten DD holdt oplæg, spurgte fagenheden UTM, om der skal arbejdes videre med en biodiversitetsstrategi. UTM gav tilsagn om, at de gerne vil se et oplæg om rammer for en biodiversitetspolitik på en A4-side og efterfølgende strategi.

Biodiversitetspolitikken bygger på fire søjler:

1. Prioriter det uerstættelighed
2. Frivillighed
3. Formidling med begejstring
4. Kommunen eget virke

At prioritere det uerstættelige, hvad betyder det? Eksempler er:

- I naturplejen har det betydning, når der skal prioriteres mellem to steder, hvor det så vil være at vælge det sted, hvor der er sjældne arter.

- Kommunen vil gerne videre med at lave en kvalitetskortlægning fra standardiseret system af kommunens natur, så biodiversiteten kan synliggøres.
- Evidensbaseret naturforvaltning med fokus på omkostningseffektivitet. Hvis græsning med får kan få en art til at uddø, så er det ikke omkostningseffektivt. Det vil det være, hvis der er fokus på de mest sjældne arter først.

Frivillighed er i fokus, fordi kommunen ikke vil trække noget ned over hovedet på folk. Eksempler er:

- Naturpleje foregår via frivillighed. Private virksomheder kan også bidrage, fx ved at tænke natur ind i regnvandsbassiner og tilgodese biodiversitet. Udenoms-arealer kan tilså med vilde blomster i stedet for rajgræs.
- Et godt eksempel er kommunens samarbejde med AgriNord og LMO omkring hegning og afgræsning, hvor kommunen betaler for, at landmænd kan få hjælp med ansøgninger om EU-støtte til naturpleje. Det vil kommunen gerne fortsætte med, men som et mere strategisk punkt.
- Der kan også være mere strategisk fokus på at inddrage frivillige som naturplejere, fx understøtte i landsbyer, aktivere foreninger, rollespilsefterskoler og andre.
- Etablere former for netværk, som kan understøtte kommunens arbejde, bruge eksperter i kommunen eller i foreninger. Kommunen driver ikke, men understøtter borgeres initiativer.
- Der er nedsat et Naturråd som en lillebror i forhold til Grønt Råd, hvor der kun er fokus på natur. Der er politisk deltagelse med to medlemmer fra UTM.

Der skal være mere fokus på formidling. Eksempler er:

- Særligt bynært natur, hvor der er meget natur lige udenfor folks dør.
- Strategisk formidling til borgere og turister samt tilflyttere.

Kommunens egen natur er for eksempel:

- Grøftekanter, hvor målrettet slåning kan gøre grøftekanter mere artsrige. Der er behov for at få kortlagt grøftekanter. Fx med hjælp af Grønt Råds baglande?
- Der er potentiale i kommunens drift i park og grønne områder, hvor biodiversitetsgevinster kan gå hånd i hånd med rationalisering.
- Kommunen er jordejer af arealer ved byerne og kan anmelde arealer til permanent opdyrkning, men sikre biodiversitet i mellemprioriden.
- Biodiversitet kan indarbejdes i lokalplanlægning fx som i Hodal bækprojektet og grønne bæltter gennem byer, hvor hjemmehørende planter kan fremme insekter, fugle og dyreliv i byerne.
- Skovvisionen kunne blive udmøntet.
- Kommuneplanen indeholder allerede temaer med en grøn nuance som økologiske forbindelser.

FF spurgte til problemstilling ved Kattegatkysten, hvor turister efterspørger natur, men der har været problemer med tilsanding og overdækning af algelag og om kommunen kender til årsagerne.

Det blev foreslået som punkt på næste grønt Råds møde.

OG: Natur er ikke bare natur, der er mange syn på det, det er vigtigt at få det defineret.

Biodiversitet er et svært ord, mens naturens mangfoldighed er lettere for folk at forstå, så opfordring til at bruge dette i stedet for.

Det må være en prioritet at registrere nogle arter, som forsvinder, så der er mulighed for at kunne passe på dem.

Økologiske forbindelser er gode muligheder for fremme biologisk mangfoldighed.

Naturråd er i første omgang kun i Natura 2000 – områder, så der er behov for at vurdere, hvordan kommunen vil sikre interessenter i andre naturområder. DN vil gerne gå aktivt ind i det arbejde.

TLu: Den største biodiversitet er på overdrev, som kræver græsning og meget helårsgræsning. Veterinærbestemmelser gør det besværligt. En mulighed at overveje er at bruge ponyer. Ved Skjern Å er de blevet vilde. Det kræver et vist areal, hvis det skal lade sig gøre, men godt, hvis det kan etableres. Driften i landbruget gør det for besværligt at afgræsse, men afgræsning er vigtigt, så overdrevene ikke gror til og diversiteten forsvinder – for den kommer måske ikke lige igen.

Rasmus orienterede om projekter om Landmanden som naturforvaltning, både Veluxprojekt, EU LIFE projekt, hvor der måske kan findes store arealer til at afprøve nye græsningsmetoder. Det har værdi at lave udviklingsprojekter.

PEJ orienterede om at Landdistriktsrådets årsmøde har et tema om biodiversitet, hvor Morten DD med flere holder oplæg.

UW spurgte til status for Mariagerfjords natur, som er ret unik og hvor svær opgaven er? Rasmus fortalte, at Mariagerfjord Kommune er i særklasse med natur – ikke på kvadratmeter, men med meget varieret natur, som har et særligt indhold af arter. Kommunefolk på besøg fra Aabenraa var meget begejstrede for Mariagerfjords natur, selvom de også selv har en del. Naturpleje har ikke økonomisk bevågenhed, med det er ok, hvis det sker i samarbejde med lodsejere og frivillige.

LHJ påpegede vigtigheden af forankring af det hos landmænd, jordejere, borgere. Det er grundlæggende i formidlingen vigtigt at gøre opmærksom på, at det er ikke alt, der vokser og er grønt, der er natur. Formidlingen skal signalere, at grøftekanter er ok at forbedre, men det er ikke der, den mest fantastiske natur er.

Biodiversitetsstrategi - det ved folk ikke, hvad det er. Naturens mangfoldighed er meget bedre at bruge.

Om det er heste eller andre dyr, så er det en udfordring på arealer med offentlig adgang, da mange er bange for dyrene.

Opfordrer til også at vurdere kulturarv, fx hvilken skade klovbærende dyr kan gøre på kulturarv, når fortidsminder bliver trampet med. Man kunne fx spørge Lone Andersen fra Nordjyllands Historiske Museum.

UW oplyste, at biologisk mangfoldighed er et godt udtryk, som de også bruger i Sverige. Opfordrede til at sende udkast til politik og strategi rundt til kommentering i Grønt Råd, som repræsenterer mange af brugerne.

Rasmus fortalte, at der politisk skal tages stilling til et ja eller nej til en politik. Hvis ja, så vil der blive udarbejdet en strategi, hvor der politisk skal tages stilling til elementer med tidsplan.

TLu oplyste, at biodiversitet har været drøftet flere gange i Grønt Råd, som også tog initiativ til at bringe det på banen ved temamødet med UTM. Grønt råd er derfor et godt forum at drøfte emnet i.

Opfordrede til at lægge referater fra Naturrådet på kommunens hjemmeside.

4. Primitiv overnatning

FF introducerede til emnet. Primitiv overnatning ved fjorden har været drøftet i flere år, kano og kajakfolket har efterspurgt det længe. Kano- og kajakfolket var meget fortrøstningsfulde ved arbejdsgruppens møde med dem. Arbejdsgruppen vil gerne videre og kunne tilbyde penge til at understøtte de primitive overnatningspladser. Arbejdsgruppen har også orienteret om emnet på sidste møde.

LHJ supplerede og fortalte, at arbejdsgruppen på møde med kano- og kajakfolket fik bekræftet de mest optimistiske forhåbninger. Der er ikke penge fra kommunen og sikkert heller ikke staten, så udgangspunktet var, at kajakfolket selv kunne bidrage til at vedligeholde og drifte de primitive overnatningspladser. Det var det mest naturlige i verden

for dem. Udgangspunktet er, at det er ikke Grønt Råd, der sætter aktiviteterne i værk. Nu er bolden hos dem, der ønskede det.

FF: GR er ikke de besluttende, men foreningerne har en forventning om, at Grønt Råd er de koordinerende.

MS foreslog at aftale en økonomisk ramme, der kan understøtte de frivillige og at undersøge muligheder at søge fondsmidler.

UW fortalte, at der findes et tilsvarende projekt i Vesthimmerlands Kommune.

IT oplyste, at kommunen gerne vil arbejde med en primitiv overnatningsplads ved Als Odde og at der er indarbejdet primitive overnatningspladser ved Stedet Tæller-projektet i Stinesminde, som borgerforeningen står for. Derudover vil kommunen gerne være understøttende i forhold til, at frivillige og aktører etablerer primitive overnatningspladser ved fjorden. Der er lavet en redegørelse, som beskriver, hvad der er vigtigt i forhold til samlet netværk af primitive overnatningspladser, herunder placering, praktiske forhold og mv. som bygger på tidligere møder om emnet. Der er også lavet et kort med potentielle placeringer af primitive overnatningspladser i et samlet netværk. Kommunen vil sagsbehandle ansøgninger om anlæg af primitive overnatningspladser i dialog med ansøger.

LH oplyste, at der tale om ikke særlig omkostningstunge anlæg.

Det blev aftalt, at sheltergruppen mødes med aktørerne en gang mere, derefter opløses gruppen.

5. Økonomi

Økonomioversigten blev udsendt. Der er ca. 24.000 kr. (inkl. 3000 kr. til sheltergruppen) uforbrugte midler, idet de 16.000 kr. til forbedring Nordsøstien er prioriteret, der afventes tilladelser. Grønt Råd vil gerne have de resterende midler overført, da budgettet for 2017 er beskåret med 20.000 kr.

FF foreslog at afsætte en ramme på 6.000 kr. til en folder eller lignende om primitiv overnatning.

LHJ og TLu foreslog at bruge midler til at synliggøre biodiversitet i kommunen for at understøtte biodiversitetsstrategien.

6. Mødeplan 2017

Den udsendte mødeplan for 2017 blev vendt:

Torsdag den 9. februar 2017 kl. 14-17 – Uffe kan ikke deltage den 9. februar.

Torsdag den 8. juni 2017 kl. 14-17 – den 15. juni blev foreslået frem for den 8. juni.

Torsdag den 7. september 2017 kl. 14-17 blev fastholdt.

Torsdag den 9. november 2017 kl. 14-17 blev fastholdt.

7. Evt.

Der blev afsluttet med en juleplatte.

Referent: intay, 10/1/2017